

Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu programu pn. Wojewódzki Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko- Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020.

Szczegółowe zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych prowadzonych na podstawie zapisów art. 6 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1649).				
Lp.	Treść informacji (uwagi)	Zgłaszający	Data zgłoszenia	Odniesienie się i sposób wykorzystania uwagi, wyjaśnienie
1.	Proponuje się, aby w punkcie <i>II.3. Popularyzacja kultury ludowej</i> , dopisać część dotyczącą popularyzacji i promocji kultury pasterskiej wśród dzieci i młodzieży szkolnej poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych i konkursów oraz wycieczek szkolnych.	Związek Podhalań Oddział Górali Śląskich	17.03.2015 r.	<p>Uwaga została uwzględniona w Programie.</p> <p>Zmieniono opis na str. 40: <i>„Utrzymanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów otwartych poprzez prowadzenie wypasu wymaga popularyzacji tej formy działalności rolniczej wśród młodego pokolenia. W ramach Programu Owca Plus planuje się realizację działań adresowanych do dzieci i młodzieży szkolnej, których celem będzie krzewienie wiedzy na temat pasterstwa, owczarstwa i tradycji regionalnej. Będą to np. spotkania i warsztaty edukacyjne czy konkursy tematyczne, które będą wpisywać się w zakres edukacji regionalnej.”</i></p>
2.	Załączenie użytkowanych ekstensywnie pastwisk i łąk kośnych na terenie Zespołu Przyrodniczo- Krajobrazowego Góra Bucze w Górkach Wielkich na Pogórzu Śląskim do Programu Owca Plus do roku 2020.	Stowarzyszenie Górecki Klub Przyrodniczy	22.03.2015 r.	<p>Uwaga została uwzględniona w Programie.</p> <p>Góra Bucze została włączona do Programu ze względu na jej wartość przyrodniczą, jak również powierzchnia ta spełnia wymagania Programu. W związku z powyższym uzupełniono zapisy Programu w rozdz. 9 str. 38 w następujący sposób: (...) <i>Preferuje się by w Beskidach wypas odbywał się na halach usytuowanych powyżej 550 m. n. p. m. Jednocześnie dopuszcza się odstępianie od tej zasady w przypadku obszarów o</i></p>
3.	Przylączenie Góry Bucze do Programu Owca Plus.	Osoba prywatna	24.03.2015 r.	

				wyjątkowych walorach przyrodniczych (stanowiska rzadkich i chronionych gatunków, cenne zbiorowiska roślinne). Górę Bucze wpisano do tabeli 7.1. (Określenie obszarów wypasu na terenie Beskidów) oraz zmieniono załącznik mapowy.
4.	<p>1. Program jest sporządzony z rozmachem w sposób spójny. Jego realizacja może przyczynić się do wielkiej naprawy i rozwoju rolnictwa śląskiego, może także być przyczyną radykalnej poprawy warunków życia na wsi.</p> <p>2. Podstawowym czynnikiem realizującym zamierzenia „Programu” nie będzie fundusz budżetu Samorządu Województwa Śląskiego w kwocie 4,95 mln zł – może ten proces tylko wspomagać. Najważniejsze jest stworzenie trwałych warunków poprawy opłacalności rolnictwa oraz zmiana relacji między rolnikami i przetwórcami a instytucjami i urzędami mającymi rolnictwu służyć. Należy ożywić i odbudować przetwarzanie i sprzedaż produktów owczarskich: mięsa, wełny, skór i przetworów mlecznych. Uporządkować i ujawnić przepisy tego dotyczące – szczególnie przepisy UE. Uporządkować sprawy związane z użytkami rolnymi przeznaczonymi pod owczarstwo. Rozbudować świadomość owczarzy aby podnieśli</p>	Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach	25.03.2015 r.	<p>Uwaga nie została uwzględniona, gdyż stanowi ogólną refleksję na temat Programu, rozwoju owczarstwa i pasterstwa w Polsce.</p> <p>Tematyka związana z żywieniem i odbudową przetwórstwa, a także sprzedażą produktów owczarskich została zawarta w projekcie Programu, m.in. w rozdziale: Aktywizacja gospodarcza i zrównoważony rozwój terenów objętych Wojewódzkim Programem Owca Plus do roku 2020. – str. 41.</p>

<p>kulturę rolnictwa, potrafili działać zespołowo w celu stawienia czoła przeciwnościom.</p> <p>3. SWSZ w Katowicach otwiera w swej działalności nowy kierunek – rolnictwo. Równocześnie powstała Fundacja na rzecz zrównoważonego rozwoju rolnictwa ziemi śląskiej „R Ó J”. Profil studiów na tym kierunku będzie wybitnie praktyczny a Fundacja będzie ten kierunek wspomagać. „Wojewódzki program” jest tożsamy z częścią programu kierunku SWSZ i statutu Fundacji. SWSZ i Fundacja zamierzają się w pełni zaangażować w jego realizację.</p> <p>1) Stworzymy bazę danych owczarzy byłych, obecnych i przyszłych i będziemy z nimi intensywnie współpracować.</p> <p>2) Będziemy wspomagać odbudowę i tworzenie nowych: masarni, serowarni, garbarni, przetwórni wełny i innych przedsięwzięć związanych z owczarstwem.</p> <p>3) Stworzymy i będziemy nieustannie rozbudowywać bazę danych potencjalnych nabywców produktów owczarskich (mięso, wełna, skóry, przetwory mleczne).</p> <p>4) Uruchomimy i będziemy ciągle rozwijać i ulepszać obrót produktami owczarskimi – z eksportem włącznie.</p> <p>5) Grunty wymienione w „Programie” oraz inne, przydatne do użytkowania</p>			
--	--	--	--

	<p>rolniczego, utożsamiamy według ewidencji geodezyjnej i ksiąg wieczystych. Pozwoli to ubiegać się o dopłaty bezpośrednie UE i uniknąć sporów z właścicielami tych gruntów.</p> <p>4. Zasady obowiązujące na kierunku rolniczym SWSZ to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nasi absolwenci nie szukają pracy- oni ją mają dawać. - nasi studenci rozpoczynają działalność gospodarczą najpóźniej po II roku studiów a Uczelnia i Fundacja w tym ich wspomaga. - uczelnia nigdy nie zrywa współpracy z absolwentami – wzajemnie się wspierają i dzielą doświadczeniem. <p>Fundacja te zasady wspomaga przez komercjalizację działalności kadry, organizację i finansowanie przedsięwzięć nauki i rozwoju, gromadzenie funduszy.</p> <p>Udział Uczelni w realizacji „Programu” wypełni ideę kierunku rolniczego.</p>			
5.	<p>W Programie Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko- Częstochowskiej Owca Plus do roku 2020 powinno być przedstawione:</p> <p>1. Mapa hal i łąk górskich wykonana przez przyrodników z cennymi siedliskami podlegającym ochronie. Będzie podstawą do obserwacji zachodzących zmian.</p>	Osoba prywatna	26.03.2015 r.	<p>Uwaga została uwzględniona częściowo.</p> <p>Ad. 1. Analiza zmian stanu zbiorowisk roślinnych oraz populacji cennych gatunków roślin realizowana jest zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego Programu Owca Plus opisaną w poprzedniej edycji Programu. Sugerowana „mapa hal i łąk górskich” nie może być podstawą obserwacji zachodzących zmian.</p> <p>Ad. 2. Listę obszarów proponowanych do realizacji Programu Owca Plus do roku 2020</p>

<p>2. Zbyt małe, izolowane, oddalone tereny od siebie są trudne do tradycyjnego wypasu. Jest to logistycznie trudne i ekonomicznie nieopłacalne.</p> <p>3. Należy wspierać tradycyjny wypas całego stada przez cały sezon na wytypowanych terenach, a nie wspierać turystykę pasterską polegającą na przewożeniu na kilka dni owiec na inne pastwisko.</p> <p>4. Przedstawiona mapa z terenami wypasu w wielu miejscach jest nieaktualna, nieczytelna. Spod ciemnych plam nie widać czy do wypasu wskazane zostały tereny leśne, zabudowane czy łąki. Przedstawione na niej ostre, niespotykane w geometrii kontury wskazują, że wypas owiec będzie musiał odbywać się przy stałej asyście geodety.</p> <p>5. Przedstawione w tekście tabele należy uzupełnić o powierzchnię wypasanych terenów. Jest ona niezbędna do ustalenia ilości wypasanych zwierząt. Wymaga tego cytowana obsada zwierząt 0,5- 1 DJP/ha (str. 39). Bez tego nie będzie można określić wielkości ani jakości wykonanych zabiegów. Będzie to dopłata wg uznania do owcy niezależnie od wykonanego zabiegu.</p>			<p>sporządzono w oparciu o analizę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uwarunkowań przyrodniczych i krajobrazowych terenów Jury Krakowsko- Częstochowskiej i Beskidów, - planów zadań ochronnych sporządzonych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska dla obszarów Natura 2000- Beskid Żywiecki PLH 240006 i Beskid Żywiecki PLB 240002, - potrzeb ochrony czynnej ekosystemów nieleśnych na obszarach Natura 2000 i parków krajobrazowych, - potrzeb ochrony stref ekspozycji krajobrazowej na obszarach Jury i Beskidów, - wyników realizacji Programu Owca Plus w latach 2010- 2014. <p>Ad. 3. W ramach Programu Owca Plus wspierane jest tradycyjne pasterstwo. Tradycyjne pasterstwo rozumiane jest jako ekstensywna forma wypasu polegająca na sezonowym, stałym przemieszczaniu się stad. Czas kalendarzowy takich przegonów zwierząt związany jest z warunkami środowiskowymi i bogatą obrzędowością. Zakłada się, że w ramach Programu Owca Plus wypas zwierząt prowadzony będzie w miesiącach maj- wrzesień.</p> <p>Ad. 4. Czytelność mapy ograniczona jest jej rozmiarem i wynikającą z niego skalą. Wypełnienie konturów proponowanych obszarów zastosowano dla poprawy ich widoczności (w szczególności niewielkich obiektów) i – jeśli zachowanie zwartości poligonu na to pozwalało – nie objęły one terenów leśnych (zadrzewień). Granice obszarów poprowadzono w miarę</p>
--	--	--	--

<p>6. Wg zapisów w Programie (str. 39) wypas w Beskidach powinien odbywać się na halach powyżej 550 m n.p.m. Z Programu powinny zatem zniknąć teren 1 (G. Tuł), zarośniętą od wysokości 550 m n.p.m. do partii szczytowej, teren 2 Usyp położony niżej, tereny na G. Cienków, gdzie znaczne ich części zajęte przez wyciągi, leżą niżej. To samo dotyczy terenów wskazanych w nisko położonej dolinie rzeki Soły.</p> <p>7. Wiele wskazanych w tabeli terenów pod wypas jest pastwiskami wiejskimi, jest zabudowanych jak Tyniok, Złoty Groń i inne. W planach zagospodarowania przestrzennego są one przeznaczone pod zabudowę. Zajęte są przez wyciągi narciarskie np. Złoty Groń, Ochodzita, Cienków, Czantoria, Szczyrk, wyciągi w rejonie Korbielowa, Pilska.</p> <p>Czy tereny tak użytkowane, bez określonej wartości przyrodniczej należy finansować. Wspierani są właściciele wyciągów. Na te cele można pozyskać środki z innych źródeł; Wstrzymać mechaniczne usuwanie roślinności inwazyjnej na halach i łąkach górskich wykonywane przy użyciu ciężkiego sprzętu. Niszczona są przez to siedliska chronionego głuszcza. Spowoduje to pojawienie się roślinności z innych stref klimatycznych takich jak szczaw alpejski na Hali Rysianka, Lipowska, barszcz Sosnkowskiego koło</p>			<p>możliwości z wyłączeniem terenów zabudowanych, w przypadku przysiółków z rozproszoną zabudową w całości włączonych do Programu, ze względu na czytelność mapy odstąpiono od „wycinania z granic obszaru pojedynczych budynków).</p> <p>Granice obszarów, tam gdzie to było możliwe, prowadzone zostały po łatwo identyfikowalnych w terenie obiektach (cieki, granica łąkowo- leśna), a ich kształt wynika z rozmieszczenia siedlisk.</p> <p>Ad. 5. Wzorem lat poprzednich powierzchnie wypasu w [ha] zostaną podane w regulaminach konkursowych.</p> <p>Ad. 6. Uzupełniono zapisy Programu w następujący sposób: rozdz. 9 str. 38: <i>(...) preferuje się by w Beskidach wypas odbywał się na halach usytuowanych powyżej 550 m. n. p. m. Jednocześnie dopuszcza się odstąpienie od tej zasady w przypadku obszarów o wyjątkowych walorach przyrodniczych (stanowiska rzadkich i chronionych gatunków, cenne zbiorowiska roślinne).</i></p> <p>Ad. 7. Program Owca Plus prowadzony jest i będzie pod nadzorem przyrodników, a tereny wytypowane do Programu do roku 2020 zostały zweryfikowane i są obszarami cennymi pod względem przyrodniczym, krajobrazowym. Ponadto, wybrano obszary, które podlegały i podlegają będą w kolejnych latach monitorowaniu przyrodniczemu.</p> <p>Wskazane w piśmie sąsiedztwo infrastruktury narciarskiej względem wskazanych powierzchni nie wyklucza ich wartości przyrodniczych</p>
---	--	--	--

<p>schroniska na Szyndzielni; Zakazać dalszego niszczenia wałów kamiennych tzw. tarasów naoranych, które kiedyś chroniły pola uprawne i łąki górskie przed spłukiwaniem wodami opadowymi i osuwaniem się gruntu.</p> <p>8. Infrastruktura turystyczna dotychczas finansowana ze środków budżetowych Województwa Śląskiego powinna być realizowana z funduszy Lokalnych Grup Działania. To samo dotyczy również promowania walorów przyrodniczych, turystycznych i krajobrazowych, publikacji. Środki przeznaczone na ten cel w Programie należy przeznaczyć na inne zadania.</p> <p>9. Zacytować literaturę dotyczącą walorów przyrodniczych Beskidów, pasterstwa. Informacja jest bardzo uboga.</p> <p>10. Organizowane imprezy promujące kulturę pasterską są jednymi z wielu wpisanymi do kalendarza gminnego. Corocznie scenariusz jest ten sam w obsadzie z tymi samymi osobami i nie przyciąga zbyt wielu chętnych. Atrakcyjniejsze w gminie Istebna są dożynki, festyny strażackie lub szkolne. W tradycji owczarskiej nie było organizowanych konkursów koszenia łąk, formowania kilkunastokilogramowych oscypków,</p>			<p>i krajobrazowych. Obecność lub brak wyciągów narciarskich w wielu przypadkach nie ma bezpośredniego związku z wartością przyrodniczą siedlisk obszaru. Są przykłady hal górskich, na których występują cenne siedliska muraw bliźniczkowych i jednocześnie w okresie zimowym funkcjonują wyciągi narciarskie (np. Hala Lipowska, Hala Miziowa). Poza tym obiekty wypasowe najczęściej zlokalizowane są poza wyciągami lub pokrywają się tylko na niewielkiej powierzchni.</p> <p>Mechaniczne usuwanie roślinności inwazyjnej nie wpływa na stan siedliska głuszca. Rośliny inwazyjne to gatunki obcego pochodzenia o cechach inwazyjnych. Ich występowanie stwierdzono na kilku halach, nie zajmują tam jednak dużych powierzchni i nie stanowią siedlisk głuszca ani innych gatunków chronionych lub rzadkich. Ich usuwanie prowadzone jest na niewielką skalę i jest całkowicie uzasadnione. Dyskusyjny charakter przypisuje się mechanicznemu usuwaniu borówki czarnej, która nie jest gatunkiem inwazyjnym, lecz rodzimym gatunkiem o cechach ekspansywnych. W obecnej edycji Programu dokonano analizy zaleceń wynikających z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki i wprowadzono zapisy obejmujące pozostawianie pasów borówki o odpowiedniej szerokości na potrzeby zabezpieczenia bazy pokarmowej dla głuszca i niedźwiedzia. Szczaw alpejski jest gatunkiem rodzimym, a jego pojawienie się na halach Rysianka i Lipowska jest spowodowane głównie przenawożeniem siedliska.</p> <p>Uwaga dot. zakazania dalszego niszczenia wałów kamiennych nie tyczy się bezpośrednio Programu.</p>
--	--	--	---

<p>zakończenia wykopków ziemniaków i innych. Na imprezach takich jak „Baranina” w Ustroniu, w której uczestniczy kilka tysięcy osób należy zadbać aby była baranina.</p> <p>11. Zawrzeć bezpośrednio umowy z hodowcami wypasającymi owce jak odbywa się to w programach rolno środowiskowych. Znikną wtedy skargi na pośredników, którzy nie płacą lub niewłaściwie płacą hodowcom za wypas.</p> <p>12. Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko- Częstochowskiej Owca Plus do roku 2020 jest ponoć otwartym dlatego proponuję zapisanie go jako: „Wojewódzki Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Terenów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2020”. Będzie nim można objąć inne cenne przyrodniczo tereny, na których istnieją stada owiec np. Dzięgielowie, Puńcowie, Goleiszowie, które wypasane są na równie cennych przyrodniczo terenach. Proponuję objąć Programem hodowców z powiatów rybnickiego i wodzisławskiego, gdzie jest najwięcej zarejestrowanych owiec i istnieją stada liczące po kilkadziesiąt sztuk. Ciekawą inicjatywą był dyskutowany wcześniej wypas owiec na</p>			<p>Ad. 8. Infrastruktura turystyczna to ważne elementy ochrony przyrody, w związku z powyższym uwzględnienie tych działań jest wartością dodaną Programu. Umieszczenie ww. działań w innych Programach wpłynie na obniżenie spójności celów i efektów Programu oraz wartości merytorycznej.</p> <p>Ad. 9. Najistotniejsza literatura dotycząca walorów przyrodniczych Beskidów i Jury Krakowsko- Częstochowskiej oraz pasterstwa zostanie uzupełniona. Pełna analiza literatury to zagadnienie zasługujące na oddzielny monograficzny przegląd.</p> <p>Ad. 10. Do założeń Programu należą także: kultywowanie tożsamości kulturowej związanej z pasterstwem, krzewienie tradycji kultury ludowej, rozwój rzemiosła i przetwórstwa produktów pochodzenia owczego i koziego. Ponadto dzięki realizacji działań promujących Program, każdy zainteresowany ma możliwość naocznie obcować z kulturą pasterską. Zrezygnowanie z tych działań w Programie spowoduje brak spójności celów i efektów Programu oraz zaniży wartość merytoryczną. W analizowanym piśmie niezrozumiałe są stwierdzenia. Z jednej strony uzasadnienie, że: „... w tradycji pasterskiej nie było organizowanych np. koszenia łąk ...”, a z drugiej strony stwierdza się, że: „... obecnie społeczeństwo lubi wielorakość. Nie będzie wracało do dawnych siermiężnych lat obcowania z łuczywem i owcą ...”.</p>
--	--	--	--

	<p>terenach Pogórza Cieszyńskiego. Takie wypasy owiec przez górali odbywały się tu 100-150 lat temu. Mogą one odbywać się na terenach objętych Naturą 2000. Ponieważ wieś śląska nie żyje tylko owcami, Programem należy objąć inne niszowe działania prowadzone na terenach wiejskich Województwa Śląskiego, które przyczyniają się do utrzymania cennych walorów krajobrazowych i przyrodniczych.</p>			<p>Ad. 11. Województwo Śląskie zawiera umowy z bezpośrednimi beneficjentami Programu (organizacje pozarządowe: stowarzyszenia, związki, fundacje), którzy posiadają osobowość prawną.</p> <p>Ad. 12. Zarząd Województwa Śląskiego wyraził zgodę na aktualizację Programu Owca Plus (Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2030/378/IV/2014 z dnia 4 listopada 2014 roku w sprawie podjęcia uchwały w sprawie wyrażenia zgody na opracowanie projektu programu pod nazwą Wojewódzki Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020, który stanowi aktualizację Programu Owca Plus na lata 2010- 2014). Program Owca Plus dotyczył od zawsze terenów Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej, włączając tereny całego województwa, nie będzie to już aktualizacja Programu.</p> <p>Aktualnie trwają prace nad Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich do roku 2030, która uwzględnia aktywizację gospodarczą wszystkich terenów wiejskich województwa śląskiego oraz zachowanie ich dziedzictwa kulturowego. Należy ponadto podkreślić, że brak uwzględnienia proponowanych terenów w Programie, nie wyklucza możliwości pozyskania środków na realizację działań czynnej ochrony przyrody z innych źródeł.</p> <p>Wskazanie terenów cennych przyrodniczo jest jednym z najważniejszych, ale nie jest jedynym</p>
--	---	--	--	--

				<p>warunkiem realizacji Programu. Realizacja Programu uzależniona jest również od znalezienia chętnych do prowadzenia wypasu na określonych warunkach. Program powstał i jest kontynuowany na terenach o największej tradycji prowadzenia wypasu.</p> <p>W typowaniu kolejnych terenów w Beskidach i na Wyżynie Krakowsko- Częstochowskiej należy brać pod uwagę również możliwość zapewnienia obsługi wypasu.</p> <p>Uzasadnione jest rozszerzenie Programu na wartościowe obszary Pogórza Cieszyńskiego, niemniej jednak wniosek zgłaszającego nie zawierał danych kontaktowych, stąd nie można było pozyskać dokładnych informacji na temat terenów wypasowych.</p>
6.	Rozszerzenie obszaru obowiązywania programu Owca Plus na obszar garbu tarnogórskiego (Radzionków), wyżyna katowicka (Mikołów, część północna Jaworzna), pagóry jaworznicke (południowa część Jaworzna)	Śląski Ogród Botaniczny Związek Stowarzyszeń	27.03.2015 r.	<p>Uwaga nie została uwzględniona.</p> <p>Program Owca Plus do roku 2020 stanowi aktualizację Programu z lat ubiegłych, który dedykowany jest obszarom Beskidów i Jury Krakowsko- Częstochowskiej.</p> <p>Ponadto, wskazanie terenów cennych przyrodniczo jest jednym z najważniejszych, ale nie jedynym warunkiem realizacji Programu. Realizacja Programu uzależniona jest od znalezienia chętnych do prowadzenia wypasu na określonych w Programie oraz regulaminie konkursowym warunkach.</p> <p>Ponadto, Program Owca Plus dedykowany jest obszarom wiejskim. Zgłoszone tereny są natomiast gminami miejskimi/ miastami, położonymi w aglomeracji górnośląskiej. Na proponowanych do włączenia terenach brak jest rolniczego zaplecza dla rozwoju i realizacji wypasu- hodowców owiec i kóz oraz</p>

				<p>wystarczająco dużych powierzchni siedlisk wypasowych, które umożliwiałyby utrzymanie ekonomicznie uzasadnionych stad zwierząt (dostępność siedlisk występuje jedynie w Jaworznie). Trzeba również nadmienić, że jednym z założeń Programu jest rozwój przetwórstwa produktów pochodzenia owczego i koziego (w tym produktów spożywczych). Ich produkcja na terenie o podwyższonym stężeniu zanieczyszczeń w glebach (zwłaszcza metali ciężkich) – a do takich zaliczają się obszary aglomeracji – może wpłynąć na ich jakość.</p> <p>W związku z powyższym, zaproponowane obszary nie wpisują się w założenia Programu.</p>
--	--	--	--	--